

RAPPORT 683

Nota Diepenbeek, Wijkstraat

Nieuwbouw van appartementen en
renovatie van het Ursulinenklooster

Deel II: Programma van maatregelen

Willem Vanaenrode & Natasja De Winter
November 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door BAAC een archeologienota voor een uitgesteld traject (ID7342) opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek werd beslist om geen aanvullend vooronderzoek naar prehistorische artefactensites uit te voeren. Het bodemonderzoek gaf wel aanwijzingen voor een relevant archeologisch niveau voor (proto-)historische vindplaatsen of sporensites. Daarnaast waren er in de omgeving verschillende archeologische waarden uit deze periode bekend, waardoor een aanvullend vooronderzoek noodzakelijk was.

Dit betrof een proefsleuvenonderzoek (2018K65), wat uitgevoerd werd op de percelen kadastraal gekend als Diepenbeek, 2° afdeling, sectie D, 140K2, in een onderzoeksgebied dat 2767 m² groot is.

Het programma van maatregelen, zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota (ID7342), voorzag in een proefsleuvenonderzoek waarbij 10 % van het terrein onderzocht diende te worden door middel van continue proefsleuven van 2 m breed, die op 15 m van elkaar gelegen waren. Bijkomend diende 2,5 % onderzocht te worden door middel van kijkvensters, dwars- en/of volsleuven. Het bekrachtigde programma van maatregelen werd volledig gevolgd. In totaal werd 352 m² of 12,7% van het totale onderzoeksgebied door middel van vier proefsleuven en één kijkvenster onderzocht.

Op basis van het proefsleuvenonderzoek kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Bij het proefsleuvenonderzoek bleek de bodem in het centrale en in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied conform het landschappelijk bodemonderzoek volledig verstoord te zijn. In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied bleek de bodem opgehoogd, en was geen sprake van recente verstoringen.

Het proefsleuvenonderzoek leverde vier sporen op, waarvan er twee natuurlijk en twee antropogeen van aard zijn. Het betrof twee mollengangen, één kuil en één greppel (S3 en S4). Beide sporen zijn laatmiddeleeuws. Aangezien het grootste deel van het onderzoeksgebied zwaar verstoord is en de densiteit van de sporen in de onverstoorde gedeeltes van de sleuven erg gering is, lijkt de kenniswinst bij vervolgonderzoek minimaal.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een deel (2767 m²) van het ca. 7609 m² groot gebied aan de Wijkstraat 16 te Diepenbeek (Limburg) en kadastraal gekend als Diepenbeek, 2° afdeling, sectie D nummers 140K2 een nieuwbouw en de renovatie van het als monument beschermde Ursulinenklooster.

Voor aanvang van het archeologisch vooronderzoek stond er nog een tuinpaviljoen op het terrein. Daarvoor werd er een bodemingreep van ca. 80 cm onder het maaiveld verwacht. Daarnaast zijn er tussen de gebouwen verhardingen gelegd. Voor de uitbraak van de verhardingen wordt een verstoring van ca. 50 cm onder het maaiveld verwacht. Voorafgaand aan de bodemingrepen aangaande de nieuwbouw werden de op het terrein

aanwezige bomen gerooid. De stronken werden plaatselijk gefreesd, waarbij de bodemingrepen reiken tot op een diepte van circa 45 cm onder het bestaand maaiveld.

De gebouwen aan de Wijkstraat worden behouden. Het hoofdgebouw van het klooster zal worden gerestaureerd. De geplande ingrepen in dit gebouw zullen, gezien de beschermde status, minimaal zijn.

Ten zuiden van de kloostergebouwen plant de initiatiefnemer een nieuwbouw. Deze zal voorzien zijn van een kelder met een totale oppervlakte van ca. 1347 m². Zoals weergegeven op de sneden zal de onderkant van de vloerplaat van de kelder zich bevinden op een diepte van ca. 3,35 m onder het maaiveld.

De bovengrondse nieuwbouw zal bestaan uit assistentiewoningen en een woonzorgcentrum. De gelijkvloerse oppervlakte hiervan zal 1843 m² bedragen. Hierboven komen nog twee verdiepingen. Een deel van de bovengrondse nieuwbouw zal zich boven de hierboven beschreven kelders bevinden, een deel zal niet onderkelderd worden. Daar waar geen kelders voorzien zijn, wordt de bouw onder de dragende muren gefundeerd tot ongeveer 2 m onder het maaiveld.

Er zal een binnentuin worden aangelegd. De totale oppervlakte van deze open ruimte (verharding inbegrepen) omvat ca. 635 m². Een deel hiervan wordt aangelegd boven de kelders en fundering. Ongeveer 475 m² zal hierbuiten worden aangelegd. Rondom deze binnentuin komen verharde terrassen en paden

1.4 Bepaling van maatregelen

Hoewel het onderzoek in het zuid(west)elijke deel van het onderzoeksgebied twee laatmiddeleeuwse archeologische sporen opleverde, wordt voor het onderzoeksgebied **geen vervolgonderzoek** geadviseerd. De vindplaats beschikt namelijk over een laag potentieel op kenniswinst, doordat het onderzoeksgebied zwaar verstoord is, wat maakt dat een vervolgonderzoek als niet nuttig en niet noodzakelijk (kosten-batenanalyse) beschouwd wordt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

CLEEREN N. (2014) Schadeatlas archeologisch materiaal.

DE GROOTE K. (2008) Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw). *Relicta Monografieën* 1, Brussel.

DE WINTER N. & VAN DE STAEE I. (2014). Een archeologische opgraving aan de grendelbaan te Diepenbeek (KMO Zone Dorpsveld). *Aron Rapport* 207, Sint-Truiden.

FREDERICKX E. & GOUWY S. (1996). *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart; Kaartblad 25 Hasselt*, Leuven.

LINTEN S. & DESMET C. (2018) *Archeologienota Diepenbeek, Wijkstraat 16*, Gent.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

